

Odezwa
Komitetu Honorowego Obchodów
Święta Narodowego Trzeciego Maja
w Województwie Lubelskim

Mieszkańcy Lublina i województwa lubelskiego!

Rodacy!

W tym roku świętujemy 232. rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 Maja, wyjątkowego dzieła w dziejach polskiego parlamentaryzmu i myśli polityczno-prawnej. Zrodzona w chwili śmiertelnego zagrożenia dla bytu państwowego ze strony ościennych mocarstw, miała na celu zreformować ustrój społeczno-polityczny, aby wzmocnić Rzeczpospolitą. W rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 Maja wspominamy z wdzięcznością i szacunkiem naszych przodków, którzy walczyli o wolność i niepodległość Ojczyzny. Dzięki ich poświęceniu, mądrości i odwadze udało się ustanowić pierwszą w Europie i drugą na świecie – po konstytucji Stanów Zjednoczonych Ameryki – nowoczesną ustawę zasadniczą, która zmieniła oblicze Polski i wprowadziła wiele reform mających na celu umocnienie państwa oraz zabezpieczenie jego niepodległości.

Zainicjowane przez Sejm Wielki reformy władz, skarbu oraz wojska pozwoliły wprowadzić na krótkotrwałe wzmocnienie sił państwa polskiego, ale ich wprowadzenie okazało się zbyt późne, aby powstrzymać reakcje mocarstw ościennych i rozbiory Polski. Mimo to, ta heroiczna próba podźwignięcia Rzeczypospolitej została zapamiętana jako wyjątkowy przykład mobilizacji szlachetnych umysłów i sił społecznych dla ratowania Ojczyzny. Przez następne lata Konstytucja 3 Maja była przejawem wewnętrznej siły, zgody i jedności narodowej.

Jednak nawet najpiękniejsze idee nie są bezpieczne, kiedy ich obrona okazuje się zbyt słaba. Nieco ponad rok po uchwaleniu Konstytucji 3 Maja została ona obalona przez zbrojną interwencję Rosji.

Wspominając tamte wydarzenia, z pełną odpowiedzialnością patrzymy w stronę naszych wschodnich sąsiadów, którzy bronią swojego kraju przed agresją Rosji. Ukraińcy, z determinacją i bohaterstwem stawiają opór najeźdźcy, broniąc nie tylko swojego kraju, ale również Polski i Europy. W tym kontekście warto przypomnieć słowa wielkiego Polaka, św. Jana Pawła II: „Nie ma wolności bez solidarności”.

Dzisiaj, kiedy nasza wolność i suwerenność są zagrożone, powinniśmy pamiętać o sile jedności i solidarności. Warto przypomnieć, że nasza historia obfituje w wiele przykładów, gdy polski naród miał odwagę stawić czoła trudnym wyzwaniom, kiedy to solidarność i jedność były kluczowe dla osiągnięcia zwycięstwa.

Pragniemy podziękować wszystkim Polakom, którzy od ponad roku okazują pomoc obywatelom Ukrainy, znajdującym w naszym kraju schronienie przed wojennym zagrożeniem. Dziękujemy także tym, którzy aktywnie włączają się w niesienie wsparcia, jakiego Polska udziela sąsiadowi walczącemu z rosyjską napaścią.

Szczególną wdzięczność chcemy wyrazić żołnierzom Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, funkcjonariuszom Straży Granicznej, Policji oraz innych służb, którzy strzegą bezpieczeństwa naszej wschodniej granicy. Pragniemy, aby czuli siłę społecznego wsparcia – szczególnie ze strony mieszkańców województwa lubelskiego. Dziękujemy za Waszą służbę!

W sytuacji trwającego konfliktu pamiętajmy o wartościach, które przyświecały twórcom Konstytucji 3 Maja. Te wartości powinny inspirować nas dzisiaj, kiedy wspieramy naszych wschodnich sąsiadów w ich walce o suwerenność, demokrację i prawa człowieka. Wspólnie z Ukrainą stajemy w obronie wartości, które są fundamentem naszej europejskiej tożsamości.

Obchody Święta Narodowego Trzeciego Maja są dla nas okazją do zrozumienia, że wolność jest wartością, którą trzeba nieustannie pielęgnować i której należy bronić. Dlatego też, z okazji obchodów rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja, zachęcam Państwa do refleksji nad tym, jakie wartości i idee kierują naszym życiem. Zastanówmy się, w jaki sposób możemy przyczynić się do rozwoju naszego kraju i regionu oraz jakie działania podejmiemy, aby Polska była jeszcze lepszym i bardziej sprawiedliwym miejscem do życia dla nas oraz przyszłych pokoleń.

Konstytucję z 1791 roku zbudowano na fundamencie wartości. Była to deklaracja wolności, którą wyznaczono jako cel dla narodu, a jednocześnie wyraz prawdziwej troski o dobro wspólne. Uchwalenie Konstytucji 3 Maja było jednym z najważniejszych wydarzeń w historii Polski, które stało się symbolem patriotyzmu i umiłowania ducha wolności.

Obecnie, kiedy Polska jest wolnym, niepodległym i suwerennym państwem, powinniśmy pamiętać, że wolność i suwerenność to nie tylko przywileje, ale przede wszystkim obowiązki oraz wezwanie do odpowiedzialności za losy swojego kraju i narodu. Konstytucja 3 Maja pokazuje, że narodowa zgoda, determinacja i odpowiedzialność za własne państwo mogły zwyciężyć nawet wówczas, kiedy wśród obywateli znajdowali się silni przeciwnicy słusznych i niezbędnych reform. Społeczne uświadomienie tego faktu dało Polakom siłę do przetrwania ponad stu lat niewoli, narzuconej przez zaborczych sąsiadów.

W obliczu obecnych wyzwań, z jakimi boryka się Europa i świat, kiedy stajemy się świadkami agresywnych działań ze strony niektórych państw, musimy pamiętać, że nasza suwerenność i niepodległość są nie tylko naszym dobrem, ale również wartością dla naszych sąsiadów i dla całej Europy. Jak powiedział św. Jan Paweł II, przywołując patriotyczne „Kazania sejmowe” Piotra Skargi: „Miłość rodzi zgodę, a bez zgody miłości być nie może”. Dlatego nasza odpowiedzialność za nasze państwo i za Europę powinna być wzmocniona jednością, solidarnością i współpracą.

Współcześnie, kiedy Polska ma swoje miejsce w Unii Europejskiej i NATO, powinniśmy pamiętać, że nasza wolność i suwerenność to nie tylko kwestia geopolityczna, ale przede wszystkim wartości, które stanowią fundament naszej cywilizacji. Tak, jak Konstytucja 3 Maja była natchnieniem ducha wolności dla Polaków za czasów rozbiorów, tak dzisiaj nasza wolność, suwerenność i solidarność są natchnieniem ducha wolności dla całej Europy i dla cywilizacji Zachodu. Dzięki naszej odpowiedzialności za te wartości mamy szansę przyczynić się do budowy lepszej przyszłości dla nas i dla przyszłych pokoleń. W Polsce możemy nadal czuć się kontynuatorami tych wartości, które przyświecały naszym przodkom – twórcom Konstytucji 3 Maja.

W imieniu Komitetu Honorowego apeluję do wszystkich mieszkańców województwa lubelskiego o liczny udział w trzeciomajowych uroczystościach oraz wywieszenie biało-czerwonych flag na swoich domach, szkołach, gmachach instytucji państwowych

i samorządowych. Niech uczestnictwo w Świącie Narodowym Trzeciego Maja będzie symbolem naszej jedności, zaangażowania i odpowiedzialności za Ojczyznę. Razem możemy zbudować silną Polskę, z której możemy być dumni. Niech Święto Narodowe Trzeciego Maja przypomni nam o jedności, sile i duchu walki, które zawsze kierowały Polakami w dążeniu do wolności i niepodległości.

Zapraszamy wszystkich serdecznie do udziału w obchodach i złożenia hołdu naszym przodkom. Niech ich poświęcenie i bohaterstwo inspirują nas do działań na rzecz dobra wspólnego Rzeczypospolitej Polskiej i zjednoczą nas jako naród.

W imieniu Komitetu Honorowego

Lech Sprawka

Wojewoda Lubelski

Lublin, maj 2023 roku